

насалъ съ колата, и оставилъ го въ сѣщото положение пакъ на сѣщото мѣсто. Втората вечеръ бай Пенко продължилъ да „варди“ трупѣтъ по сѣщия начинъ, докато на другия день пристигнали домашнитѣ на турчина и го прибрали.

Сутриньта, на 8 май, завалѣлъ снѣгъ, който покрилъ земята съ доста дебелъ пластъ. Откъмъ полето (южната страна на селото) се задава прѣсната въ боенъ редъ редовна турска войска. Пращатъ отъ конака дѣда Нейча Бардучковъ да ги посрѣщне и имъ се „оплаче“ отъ комититѣ. Турцитѣ го върнали, съ поржка, да излѣзатъ всички първенци отъ селото и ги посрѣщнатъ. Отиватъ послѣднитѣ и, слѣдъ като увѣрили турцитѣ, че комититѣ още прѣдния день сж излѣзли отъ Жеравна и че въ селото нѣма такива, турцитѣ влѣзли въ селото, като задържали при тѣхъ си, като залогъ, първенцитѣ. За да укротятъ юзбашията, да се запази селото отъ обиръ и сѣчь, първенцитѣ му дали 100 лири и др. подаръци: килими, черги и пр. И дѣйствително, турчинътъ изпълнилъ обѣщанието си.

Още сѣщия день пристигнали много черкези и башибозуци съ разни оржжия и прѣпасани прѣзъ кръста съ вжжета за яма. Нѣкои отъ тѣхъ, вмѣсто ножове носѣли коси. Всички се събрали на мѣстността „Добромерица“ и били толкова много, както казватъ, яйце нѣмало кждѣ да се хвърли. Нѣкои отъ тѣхъ плѣзнали изъ селото за яма. Като минавали покрай „Хармана“ дѣто било забито възстаническото знаме, псували и върѣли заканително срѣщу него ножеветѣ си.

Съ тѣхъ заедно се присѣединили и жеравненскитѣ турски цигани. Тѣ показвали на турцитѣ кжщитѣ на по-сѣстоятелнитѣ хора. Караманъ — старъ гайдаржия, казвалъ: „Азъ ще отида въ кжщата на х. Драганови и тамъ ще се разполагамъ, а тѣпана си ще закача да виси при кандилото“.

Черкезитѣ и башибозуцитѣ настоятелно молили юзбашията да имъ позволи да посѣкатъ селото, но напразно. Юзбашията имъ прѣдложилъ да излѣзатъ на края на селото и се биятъ съ неговата войска. Ако го побѣдятъ, да правятъ съ селото, каквото искатъ. Нѣкои отъ тѣхъ се опитали да грабятъ кжщитѣ, но били залавяни отъ редовнитѣ войници, набивали ги и ги изгонвали вѣнъ отъ селото, но се пакъ кждѣто сварили, сж ограбили. Нѣкои черкези отъ ядъ, че не имъ позволили да грабятъ, кждѣто минали изъ селото, хвърляли камъне да чупятъ джамоветѣ на кжщитѣ. Най-послѣ, като видѣли, че не ще могатъ да плѣчкосватъ, всички башибозуци и черкези очистили селото.

Четата на Стоилъ войвода навѣзла въ балкана. Много лесно е било на турцитѣ да намѣрятъ диритѣ ѝ по дебелия снѣгъ. Тя била настигната въ мѣстността „Зелениче“ и въ